

Received / Makale Geliş Tarihi 27.11.2024
Published / Yayınlanma Tarihi 31.01.2025
Volume (Issue) Cilt (Sayı) 9 (50)
pp / ss 25-42

Research Article/Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.14788147
Mail: editor@pejoss.com

Dr. Öğr. İlknur Kamiloğlu

<https://orcid.org/0000-0002-7854-9437>

Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Kuyumculuk ve Mücevherat Tasarımı Bölümü, Kuyumculuk ve Mücevherat Tasarımı Anasanat Dalı, Ankara / TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/05mskc574>

Emel Demir

<https://orcid.org/0009-0005-4256-0254>

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Dekoratif Ürünler Eğitimi, Ankara / TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/054xkpr46>

Nallıhan İğne Oyalarına Farklı Bir Pencereden Bakan Usta; Hamiyet Gürelli

The Master Looking at Nallıhan Needle Laces from a Different Window; Hamiyet Gürelli

ÖZET

Bu makalede Ankara'nın Nallıhan ilçesinde yer alan geleneksel el sanatlarından biri olan iğne oyalarna ve unutulmaya yüz tutmuş Nallıhan dokumalarına modern bir form kazandırarak, beğenilere sunan Hamiyet Gürelli' nin tanıtılması amaçlanmaktadır. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde yöreye has olarak her modelin farklı isimlerle anıldığı bir el sanatı olan iğne oyasının Nallıhan ilçesindeki yeri ve geleneksel yöntemler kullanılarak elde edilen ipeklerin renk renk çiçeklere dönüşümü ve yine Nallıhan'da önemli bir yere sahip yöresel dokumalarla iğne oyalarnı birleştirerek kullanım alanlarının zenginleşmesini sağlayan Hamiyet Gürelli' nin özgeçmişi, kullandığı malzemeler, araç ve gereçler, ustanın icra ettiği sanata getirdiği yenilikler, katıldığı sergiler, festivaller, defileler, aldığı ödüller ve eserlerinden örnekler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İğne oyası, Nallıhan dokumaları, ipek böcekçiliği, el sanatları

ABSTRACT

In this article it is aimed to introduce Hamiyet Gürelli who gave a modern form to needle lace which is one of the traditional handicrafts of Nallıhan town of Ankara/Türkiye and to nearly forgotten traditional weavings of Nallıhan town and presented them to appreciation of people.

Also in this article, the importance of needle lace in Nallıhan which also is a handcraft that has different names for each different model in different regions of Türkiye (birebir ceviri olsun istersen Türkiye yerine our country yazılabilir) and the transformation of silk which is obtained by various traditional methods, into colorful flowers and also a brief history of Hamiyet Gürelli's life who provided enrichment to the usage fields of needle lace by combining it with the traditional weavings of Nallıhan which has a great importance in the town of Nallıhan, the various materials, tools and equipments that she used, the innovations that she brought in to her art as a master, the festivals and the exhibitions she has attended, awards that she has received and samples of her work will be presented.

Keywords: Needle Lace, Nallıhan weavings, silkworm farming, handicrafts

1.GİRİŞ

El sanatları yönünden zengin olan ülkemizde iğne oyaları diğer oya türleri gibi oldukça yaygındır. Anadolu'nun hemen hemen her bölgesinde yapılan oyalardan biri olan iğne oyasının tarihi kesin olarak bilinmemekle beraber çok eskilere dayanmaktadır. Kullanılan motifler, iplikler, kullanım amacı ve uygulandığı yerler yöreden yöreye farklılık göstermektedir. Çeyiz kültürünün vazgeçilmez bir parçası olması önemini daha da artırmaktadır. Toplumdaki insanların yaşam biçimlerini belirleyen inançların, değerlerin, nesnelere tamamı o toplumun kültürünü oluşturur. Kültürün kuşaktan kuşağa aktarımında dilin etkisi ne kadar fazlaysa el sanatlarının etkisi de o kadar fazladır. Sembollere yüklenen anlamlar insanlar arasında ortak bir dil oluşumuna zemin hazırlar ve kültürün devamlılığını geçerli kılar. Oyalarda kullanılan semboller ve sembollerin oluşturduğu sessiz dil, oyalarnın dilini konuşan günümüz kadını için de hala aynı anlamı taşımaya devam etmektedir.

Geleneksel el sanatı ürünlerimizden olan iğne oyaları Anadolu kadınının estetik güzelliğini, yeteneğini ve sanat zevkini yansıtmaktadır. Sosyal hayatın bir parçası olan iğne oyaları günlük yaşantının bir aynası bu yansıması gibidir. Acıyı, hüznü, mutluluğu, sevdâyı ilmek ilmek işleyen iğne oyası Ankara'nın Nallıhan ilçesinde de yaygın olarak yapılmaktadır. Nallıhan ilçesinde iğne oyasına gönül vermiş ustalarımızdan olan Hamiyet Gürelli'nin iğne oyası ve dokumalar ile ilgili çalışmaları bu makalede incelenmiştir.

1.1 İğne Oyaları

İğne oylarımız dünya literatürüne “Türk Danteli” olarak girmiştir. İlk bakışta dantele benzese de bir alan oluşturan ve mutlaka bir kumaş ucuna dikilmek üzere tasarlanan iki boyutlu dantelden oldukça farklıdır. İğne oyaları üç boyutlu yapıdadır ve tek başına bir süsleyici görevi görmektedir. İğne oylarının yapımında genellikle ipek kullanılır. Anadolu'nun İpek Yolu üzerinde bulunması ve ipek üretimi yapılması bu durumda en büyük etkidir. Küçük iğneler kullanılarak atılan düğümlerde düğümler sıkıldıkça örgü gözleri küçülmektedir. İğne oylarının yapımında üçgen ve kare olmak üzere iki ilmek çeşidi kullanılmaktadır. Çiftli ve tekli sarma biçiminde yapılan iğne oyası zeminine zürafa adı verilir. Zürafa yapılırken kumaşa batırılan iğnenin üstüne, ipliğin sağdan sola çevrilmesiyle oluşturulan halka belli aralıklarla tekrar edilir ve birinci sıra tamamlanır. İkinci sıraya geçilirken iki yöntem vardır. Birinci sıradaki ilmeklerin birleşme noktalarına ya da ilmeğin ortasına iğne batırılarak aynı işlemler sürdürülür. Böylece kök ve ana oya gibi bordürü meydana getirecek motifler oluşturulur. Bölgelere göre desen isimleri değişmektedir. Mecnun yuvası, birli, pirinç, Trabzon/trabzan yaygın isimlerdir. İğne oylarında her parça tek başına bir motif sayılmaktadır. Kullanıldığı yere ve diziliş biçimlerine göre farklı kompozisyonlar oluşmaktadır. Bunları;

- 1.Yemeni Oyaları,
- 2.Dal Oyaları,
- 3.Ulamalar,
- 4.Kese Oyaları,
- 5.Saksı Oyaları,
- 6.Taç Oyaları,
- 7.Hotoz Oyaları olarak sıralayabiliriz. (Bahşişoğlu ve Kahveci 2001:8).

Motiflerin dik durmasını sağlamak için oylar yapılırken düğümler arasında anten teli, at kılı, misina kullanılır. Sertleştirerek şekil vermek için şeker, yumurta akı veya jelatinden yararlanır. İğne oylarında doğal ipek iplik, sentetik iplik kullanıldığı gibi boncuk, pul vb. süsleyici gereçlerle yapılan örnekler de bulunmaktadır

1.2.Nallıhan İğne Oyası

Ankara ilinin batısında ve Ankara'ya 160 km mesafede bulunan bir ilçedir. Doğusunda Beypazarı ilçesi kuzeyde Bolu ve güneyinde Eskişehir ile komşudur. Nallıhan yüzyıllar boyu birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Tarihi ipek yolu üzerinde bulunan ilçe adını Osmanlı veziri Nasuhpaşa'nın 1590 yılında yaptırdığı handan almaktadır. İklim özellikleri bakımından birçok bölgeye sınırı olması ve arazi yapısında yükseklik farkı bulunması sebebiyle farklı iklim çeşitleri görülmektedir. Bitki örtüsü olarak doğuda çıplak ve otsu bitkiler yer alırken kuzeye ve batıya gidildikçe meşelikler ve çam ormanları görülür. Halkın geçim kaynağı toprak yapısına yetiştirilen ürünlere göre çeşitlilik göstermektedir. Verimli toprakların bulunduğu alanlarda meyve ve sebze tarımı yapılırken geçmişte çok önemli bir yere sahip olan ipek böcekçiliği son yıllarda yeniden önem kazanmaya başlamıştır. Ankara keçisi olarak da bilinen tiftik keçisi yetiştiriciliğinde Nallıhan önemli bir yere sahip olsa da zamanla üretim yok denecek kadar azalmıştır.

Nallıhan'da el sanatlarının en önemli bölümünü iğne oyaları oluşturur. İpek iğne oyaları halkın geçim kaynaklarından biridir. Çeyizlerde yer alan iğne oyaları hem iç hem de dış pazarda kendine yer bulmasının yanı sıra sipariş üzerine de yapılmaktadır.

Oya yapımında kullanılan ipekler halk tarafından yetiştirilen ipek böceklerinden elde edilir. İpek böceği kozaları hanımlar tarafından ateş üstünde tavalardan çekilerek ipek haline getirilir ve kelefelerle sarılır. Sarılan ipekler ister doğal malzemeler (soğan kabuğu, ceviz yaprağı, karadut, çay, kuşburnu) ister yapay boyalar kullanılarak renklendirilir. Boyanan ipekler kurutulularak karton üzerine sarılır ve kullanıma hazır hale getirilir (Mutlu, 1992).

Nallıhan'da yıllardır yapılan iğne oyasını diğer yörelere göre farklılık göstermektedir. Oya yapılırken kök kumaş, örtme veya tülbent üzerine yapılmaz, ayrı yapılarak kullanılacak ürün üzerine eklenir. Motif olarak yapılan oyalarda yine Nallıhan yöresine has, ip bükme tekniği kullanılır. Bu teknik oyanın sert durmasına ve yıkansa bile formunu korumasına yardımcı olur. Bu teknik sertleştirme amacıyla kimyasal madde kullanımının önüne geçer. Nallıhan iğne oyasının bağımsız şekilde kullanılabilmesini sağlayan, kullanılan tekniğin farklı olmasının yanında, motiflerin bağımsız şekilde hiçbir zemin üzerine yapılmıyor olmasıdır. Bu durum oyanın yıllar geçse bile eskiyen bir örtüden yeni bir örtüye transferine imkan sağlar.

Oyalar yapılış teknikler, kökleri ve çiçekleri bakımından farklı isimler alır. Kökleri kayalı kök, muskalı kayalı kök ve düz kök olarak yapılır. Çiçeklerine göre de borulu oyalar, dolgu oyalar, katlanan oyalar, düz oyalar olarak sınıflandırılır. Borulu oyalar küpe çiçeği, sümbül, gül sarmaşık, iğde çiçeği menekşe, borulu kabak çiçeği ve uyku çiçeğidir. Dolgu oyalar içine pamuk doldurularak yapılan oyalarlardır. Portakal, limon, kızılıcak, domates, tohum oya dolgu oyalara örnektir. Düz oyalar ise papatya, elma çiçeği, üzüm, yıldız, karanfil, gül göbeği, badem balık kılçığı, söğüt yaprağı, meşe yaprağı, asma yaprağı, sepet oyalarıdır.

Nallıhan iğne oyalarında yaşanan çevreden etkilenilmiş motifler kullanılmaktadır. İsimlerini hayvanlardan alan horoz ibiği, kelebek, tırtıl, kaz ayağı, balık kılçığı; bitkilerden alan kiraz dalı, kiraz oya, kızılıcak, sarmaşık oya, elma çiçeği, dut, badem, yalancı biber mısır oya günlük hayatın içinden seçilen yaprak, çiçek ve meyvelerden esinlenerek üretilmiştir. Ayrıca figür olarak kelebek motifler; sepet, çanta gibi nesnel motifler; saray süpürgesi, çapkın bıyığı gibi sembolik motifler kullanılmıştır. Bunların yanında kişinin hayal gücüne bağlı olarak geometrik şekillerde motifler de yer verilmiştir.

1.3. İğne Oyası Yapımında Kullanılan Araç Gereçler

İğne oyasının da kullanılan araç gereçlerin sayısı oldukça azdır. İplik ana malzeme olmakla birlikte, ipek iplik, sentetik iplik ve pamuk iplik gibi çeşitleri vardır. Oyanın yapılış amacına göre kullanılan iplik değişmektedir. Eskiden daha yaygın kullanılan ipek ipliğin yerini son zamanlarda temin edilmesi daha kolay olan ve maliyet açısından daha hesaplı olan suni iplik almıştır.

İğne oyasının yapımında kullanılan araçlar iğne ve makastır. İpliğin rahatça girebileceği iğne ve ipliği bükmek için kullanılan ip bükme makinesi de diğer araçlardır. Oya çeşidine göre tığ ve firkete de kullanılabilir.

2. HAMİYET GÜRELLİ KİMDİR?

2.1. Hamiyet Gürelli' nin Özgeçmişi

1952 yılında Bolu'nun Seben ilçesinde doğan Hamiyet Gürelli 1970 yılında Bolu Kız Öğretmen Okulundan mezun olmuş, ilk öğretmenliğini Seben'in Güneyce köyünde yapmıştır. Nallıhan'ın Tekirler Köyü İlkokulunda 12 yıl görev yapan Gürelli, Merkez Sakarya İlkokulunda 2 yıl idari görevden sonra sınıf öğretmenliğine kendi isteği ile dönüş yapmıştır. 1987 yılında A.Ü.A.Ö.F ön lisans bölümünü bitirmiş, 1990 yılında hizmet içi eğitim kursuna katılmış ve Resim-İş öğretmeni olmuştur.1991 yılından itibaren yaptığı resimlerle birçok sergi açmıştır.

2.2.Hamiyet Gürelli' nin Çalışma Hayatı

(Bilgi ve resimlerin büyük çoğunluğu Hamiyet Gürelli'den temin edilmiştir. Bu nedenle hepsinde tarih yer almamaktadır.)

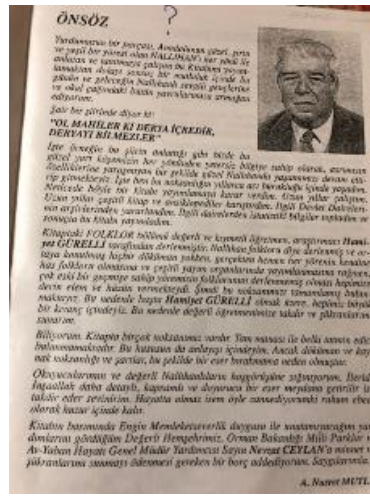
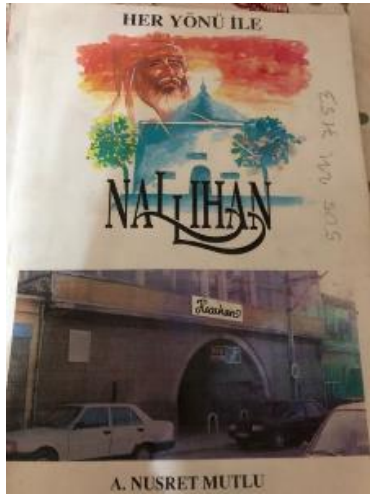

Resim 1 Hamiyet Gürelli'nin resim sergisinde yer alan eserlere ait gazete haberi (Milliyet Gazetesi-9 Şubat 1998)

Resim 2 Gazete haberi (Muhabir Ömer Tekdal)

1992 yılında Ali Nusret MUTLU' nun yazdığı "Her Yönüyle Nallıhan "kitabının folklor bölümünü kaleme almıştır.

Resim 3 Her Yönüyle Nallıhan Kitabı (1992)

1994 yılında emekli olan Hamiyet Gürelli, sanata olan sevgisi sayesinde her zaman üretmeyi seçmiştir. El sanatlarına olan ilgisi çocukluğunda annesinin sandığında gördüğü rengarenk iğne oylarının büyüüne kapılmasıyla başlayan Gürelli bu büyüden kurtulamaz. 1972 yılında Nallıhan'a gelin olarak geldiği dönemlerde iğne oylarına olan ilgisi daha da artar ve ilk olarak "Genevir Oyası "yapar.

Resim 4 Hamiyet Gürelli Arşivinden Genevir Oyası (1972)

Sadece yazma kenarına yapılan oyalara farklı formlar kazandırmak ve iğne oyalının aksesuar olarak da kullanılmasını sağlamak için 1984 yılında küpeli çiçeğinden esinlenerek küpeli model fular ve küpe yapar.

Resim 5 Hamiyet Gürelli Arşivinden Küpeli Oyası (1984)

2005 yılında söğüt yaprağı oyası olarak bilinen motifinden esinlenerek tasarladığı modele küçük çiçekler ekleyerek Nallıhanlı ünlü yazar Adalet Ağaoğlu'nun adını verir. Takı hala aynı adla anılmaktadır.

Resim 6 Hamiyet Gürelli Arşivinden (Adalet Ağaoğlu Takısı)

Hamiyet Gürelli Nallıhanlı hanımlara ekonomik gelir sağlamak üzere çıktığı bu yolda birçok ev hanımına rehber ve umut olur. Hanımların sandıklarında sakladıkları iğne oyalı yazmaların ve ipek dokumaların heba olmasına göz yumamayan Gürelli aklına gelen fikri hayat geçirmek üzere, 2008 yılında yola çıkarak Nallıhan Kaymakamı ile görüşür ve Nallıhan Halk eğitim merkezinde gerçekleştirmeyi düşündüğü projesini anlatır. İğne oyalının dokuma esnasında dokuma arasına eklenmesiyle yeni bir ürün ortaya çıkacağı görüşündedir. Proje kapsamında Nallıhan Kaymakamlığı Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfına ait bir dokuma atölyesi kurulur.6 tane kamçılı tezgah bulunan atölyede yöresel iğne oyalı dokumaların arasına dahil edilir (Başaran ve Kılıç,2014).

Resim 7 Nallıhan Dokuma Tezgâhı (Başaran ve Kılıç,2014)

Resim 8 Hamiyet Gürelli Dokuma Tezgâhı Başında (nallihanhaber, 2018)

İlk olarak dokuma kumaşlardan çanta tasarımları yapar ve “İlk Göz Ağrısı” adını verdiği iğne oyalı dokuma tasarımını gerçekleştirir.

Resim 9 Hamiyet Gürelli Arşivi (İlk Göz Ağrısı -Oyalı Dokuma)

Kaymakamın fikri beğenmesiyle çalışmaya başlar ve Nallıhan Halk Eğitim Merkezinde açılan kurslarda gönüllü eğitmenlik yapar. Nallıhan’da unutulmaya yüz tutmuş dokuma tezgâhları tekrar gün yüzüne çıkarılır. Dokuma tezgahlarından çıkan sesler ve iğne oyasının büyüülü renkleri arasında adeta bir bütünlük ve ahenk oluşmuştur.

Resim 10 Hamiyet Gürelli ve Dokuma Yapan Kadınlar (2008)

2010 yılında İstanbul Harbiye’de bir fuarda ilk defa sergilenen dokumalar büyük beğeni toplar.2012 yılında Marmara Üniversitesinin düzenlediği Yöresel Bez Giysi Tasarım Yarışmasında katıldığı üç dokuma giysiyle üçüncü olur. İki eski el sanatı olan iğne oyası ve dokumacılığın bir araya gelmesine vesile olan yepyeni bir ürün yelpazesi oluşturan Hamiyet Gürelli meslek liselerinin moda ve tasarım bölümlerinde gençlere eğitimler verir.

Resim 11 Meslek Lisesinde Ders Anlatırken

Resim 12 Ankara Üniversitesi Beypazarı Meslek Yüksek Okulu Moda Tasarım Bölümü Öğrencileriyle Romanya’da Tanıtım Yaparken.

Tanıtım için fuarlara katılır ve bu süreçte on beş adet defile yapar.

Resim 13 Defilelere Ait Görüntüler (Marmara, 2018)

Resim 14 Defilelere Ait Görüntüler (Hürriyet, 2019)

“Nallıhan İğne Oyası” ve “Nallıhan Örtmesi” coğrafi işaret çalışmalarını sürdürerek sonuçlandırır. Tamamı kendi özgün tasarımlarından oluşan ürünlerinin hg Hamiyet Gürelli tescilli markası ile satışını sürdürür. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sanatçısı “Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı” listesine kendisine ait yepyeni bir ürün olan “hg Hamiyet Gürelli Nallıhan İğne Oyali El Dokuma “adıyla geçer. Bu durum Hamiyet Gürelli’nin yaptığı çalışmanın ne kadar önemli olduğunun göstergesidir.

Resim 15 Kültür ve Turizm Bakanlığı Sanatçı Kimlik Kartı

Hamiyet Gürelli geleneksel el sanatlarına yaptığı modern dokunuşlarıyla iğne oyasının aksesuar olarak kullanımını yaygınlaştıran, iğne oyası ile dokumayı birleştirip farklı bir sentez yaparak iğne oyasını genç kuşaklara sevdiren resim yeteneğini, iğne oyası ve dokuma ile ön plana çıkararak tasarımlarını hayata geçiren idealist bir eğitimci ve zanaatkardır.

Resim 16 Hamiyet Gürelli'ye Ait Tasarım Çizimleri

Nallıhan'da ipek böceği yetiştiriciliğinin yeniden canlandırılması, kozadan ipek iplik üretilmesi ve ekonomiye kazandırılarak pazarda hak ettiği değeri görebilmesi için çaba harcamaktadır. Güreli sanatını sevdirmek ve torunlarına miras bırakmak istemekte onlara da tezgah başında eğitim vermektedir.

Resim 17 Hamiyet Güreli'nin Torunları Dokuma Tezgâhı Başında

“Nallıhan İpeği ve Tiftiği hg Hamiyet Güreli'nin Tasarımlarında Hayat Buluyor.” projesinin yanında kadın istihdamına destek olmak, eğitim, üretim ve pazarlama aşamalarının yer aldığı “Yaşayan Müze” kurarak Nallıhan'a ait dokumaların ve el sanatlarının sergilenmesiyle hedef kitlelere ulaşmak kültürümüzü gelecek kuşaklara aktarmak istemektedir. Müzenin eğitim, üretim, sergileme ve satış bölümlerinden oluşması ve elde edilen gelirin yine eğitim için kullanılmasını planlamaktadır. Atölye sistemiyle üretimi sürdürmek, yurt içinde ve yurt dışında büyük defileler yapmak usta öğreticinin gelecek yıllardaki hedefleri arasında yer almaktadır.

Resim 18 Hamiyet Güreli İğne Oyalı Dokuma Yaparken

Resim 19 Hamiyet Güreli ve Kadınlar Defileye Hazırlanırken

Resim 20 İğne Oyalı Dokumalarla Tasarlanan Kıyafetler

Resim 21 Nallıhan Belediye Başkanının Defile Sonrası Çiçek Takdimi (2024)

Resim 22 9. Uluslararası Nallıhan İpek İğne Oyaları Kültür ve Sanat Festivali İğne Oyası ve Dokumaları Defilesi (2024)

Resim 23 Kocahan’da Bulunan “hg Elsanatları” Adlı İşyeri

İğne oyasının büyüğü ve rengarenk dünyası ile tanışmak ve geçmişimize ayna tutarak kültürel mirasımızı gelecek kuşaklara aktarmak için yıllarca emek veren değerli ustamız Hamiyet Gürelli’nin Nallıhan Kocahan’da bulunan, “Hg Elsanatları” adlı iş yerini, dokuma tezgahlarının etkileyici sesleri arasında ziyaret ederek, geçmişe yelken açmak ve geleceğe ışık tutmak Nallıhan’a gidildiğinde yapılacaklar listesinde olmalıdır.

2.3 Hamiyet Gürelli Tarafından Yapılan İğne Oyaları ve Aksesuarlar

Resim 24 (Goncalı Uzun Kolye, Taşlı Gelincik Kolye)

Resim 25 Boncuklu Kolye

Resim 26 Mor Menekşe

Resim 27 Küpeli Oya

Resim 28 Lale

Resim 29 Çiğdem

Resim 30 Kuşburnu

Resim 31 Çeşitli Kolyeler

Resim 32 Fular Örneği

Resim 33 Fular Örneği

Resim 34 Yaka Gülü

Resim 35 Günebakan kolye

2.4 Basında Hamiyet Gürelli

Hamiyet Gürelli el sanatlarında yenilikçi ve özgün tasarımlar yaparak geleneksel el sanatlarının gelecek kuşaklara aktarılması için çalışmalarını sürdürmüş, Nallıhan iğne oyalalarının tanınması ve hak ettiği pazar payına ulaşabilmesi ve yöre kadınlarına ek gelir kapısı olması için çalışmalar yapmıştır. Hamiyet Gürelli'nin bu çabası ve ürünleri takdir görmüş ve basının yoğun ilgisini çekmiştir.

Resim 36 Bölgenin Sesi Gazetesi

Resim 37 Dergi Haberleri

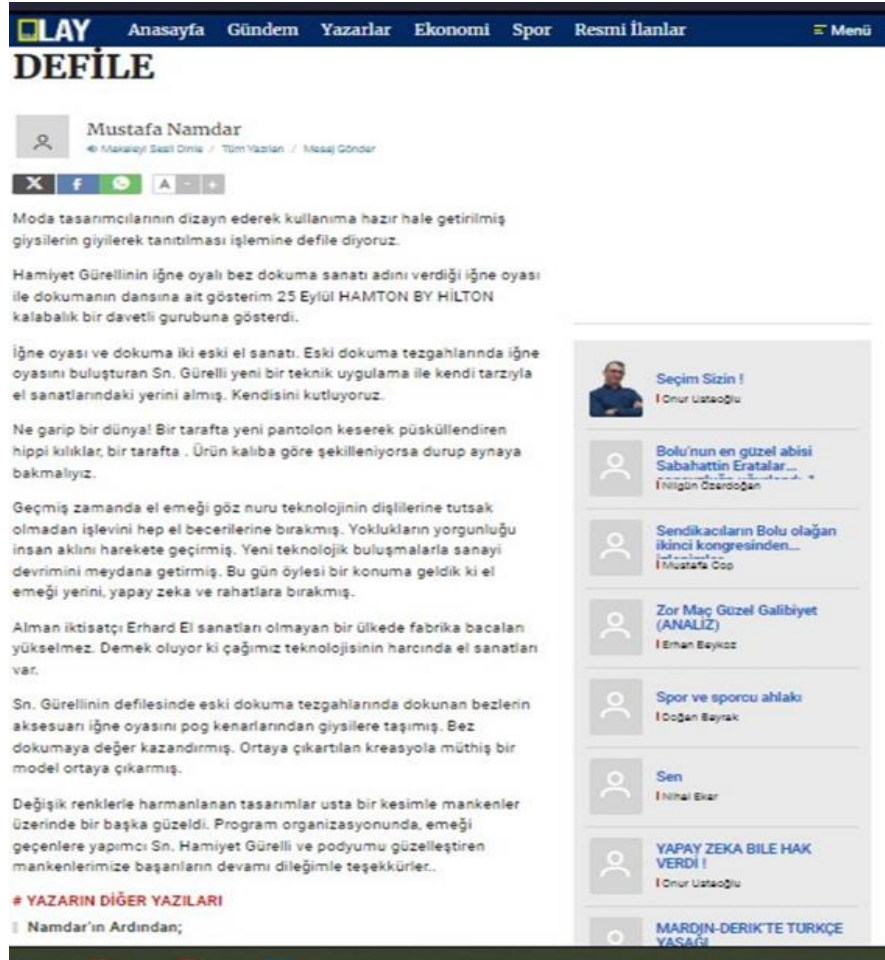
Resim 38 Habertürk Ankara Gazetesi (2017)

Resim 39 Ekolojik Sanat Sergisi

Resim 40 Dergi Haberi

Resim 41 Bolu Olay Gazetesi İnternet Haberi

2.5 Hamiyet Gürelli' nin Ödülleri ve Defileleri

Nallıhan Halk Oyunları ile Ankara İlkokullar arası yarışmaların birincisinde dördüncülük ikincisinde jüri özel ödülünü almıştır.

“Her Yönü ile Nallıhan” kitabının folklor bölümünü yazarak Ali Nusret Mutlu ile birlikte Nallıhan’ın ilk kitabının çıkarılmasını sağlamıştır.

1992-1997 yılları arasında dört tane kişisel yağlı boya resim sergisi açmıştır.

2005 yılında Nallıhan Turizm Gönüllüleri Derneği kurucu üyeliğini yapmıştır.

2005 yılında 1.Uluslararası Yöresel Bez Giysi Tasarım Yarışması’nda üçüncülük ödülü almıştır.

2012 yılında Marmara Üniversitesinin düzenlediği “Yöresel Bez Giysi Yarışmasında 3.olmuştur.

2018 yılında “İğne Oyasının Dokuma ile Dansı” adlı defilede çalışmalarını sevenleriyle buluşturmuştur.

2019 yılı eylül ayında Ankara Congressium da Nallıhan iğne oyası kreasyonunu sergilemiştir.

2024 yılı 9. Uluslararası Nallıhan İpek İğne Oyaları Kültür ve Sanat Festivali İğne Oyası ve Dokumaları Defilesini düzenlemiştir.

3. SONUÇ

İğne oyası Anadolu’nun kültürünü yansıtan değerlerden sadece biridir. Bu değerlerin yüzyıllar boyunca gelişmesi ve yaygınlaşması usta sanatçıların, zanaatkarların bitmek tükenmek bilmeyen sabrı ve özverisi sayesinde olmuştur. Hamiyet Gürelli iğne oyasını Nallıhan ve çevresinde sevdiren yaygınlaştırmak, turizme kazandırmak, iğne oyasına yaratıcı ve girişimci bir açıdan bakıp yeniden tasarlayarak, kadınlara istihdam alanı oluşturmak için çalışan sanatçılar arasında önemli bir yere sahiptir. Geleneksel iğne oyasına farklı pencereden bakarak hayatın içinde yer bulmasını sağlayan, içindeki azmi geçmişle günümüz arasında köprü kurmak adına hiç kaybetmeyen, geleneksel el sanatımız olan iğne oyasına modern tarzda farklı formlar kazandırıp gençlerin beğenisini kazanan ve Nallıhan için yapmak istedikleri konusunda sınıflarını her geçen gün biraz daha zorlayan sanatçının duyduğu heyecan, iğne oyasını geçmişin mirası olarak görmenin yanında, iğne oyasına ticari değer kazandırarak gelecek kuşaklara aktarılmasında bir rehber olmaktadır.

KAYNAKÇA

Bahşişolu, A ve Kahveci M. (2001) *Türk Oyaları Kataloğu* T.C. Kültür Bakanlığı. cilt 2 sayfa 8

Başaran, F.N. ve Kılıç, Ö. (2014). Nallıhan İğne Oyalı Bez Dokumacılığı, *e-Journal of New World Sciences Academy*, 9(2), 17-27.

Hürriyet (2019). *Nallıhan İğne Oyası Modaya Yansdı*. <https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/ankara/nallihan-igne-oyasi-modaya-yansidi-41336609>

Markaloğlu, Ş. (1984). *Geleneksellik ve Gelir Açısından Nallıhan İğne Oyaları*. *Türk Folkloru Araştırmaları*, G.Ü. Basım Yayın Yüksek Okulu Basımevi,

Marmara, F. (2018). *İğne Oyasının Dokuma ile Dansı*. <https://fatmamarmara.wordpress.com/2018/10/27/igne-oyasinin-dokuma-ile-dansi/>

Mutlu A. N. (2007). *Her Yönüyle Nallıhan’ın Dünü Bugünü*

Nallıhan Kaymakamlığı. (t.y). *El Sanatları*. <http://www.nallihan.gov.tr/el-sanatlari>

Şener, M. (2018). *Nallıhan*. (4. Baskı). Pelin Ofset Tipo Matbaacılık.

KAYNAK KİŞİ

Gürelli, H. (2024), 1952, Dedeler/Seben (Bolu), Emekli Öğretmen